

Järjestöavustusohjeen päivittäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 17.09.2025 § 19

Valmistelija palvelujohtaja Nina Peränen, p. 050 594 6783
järjestökoordinaattori Arto Lampila, p. 050 312 5271

Selostus asiasta **Yleistä**

Aluevaltuusto on kokouksissaan 29.11.2022 § 122 sekä 5.12.2023 § 99 hyväksynyt järjestöyhteistyön perusteet osana Keski-Suomen hyvinvointialueen osallisuusohjelman päivitystä. Järjestöyhteistyön periaatteiden liitteenä on hyväksytty avustusohje, jota on nyt tarpeen päivittää.

Nykyinen avustusohje linjaa, että järjestöille myönnettävien avustusten tavoitteena on Keski-Suomen hyvinvointialueen asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen.

Avustusten tulee kohdentua toimintaan, joka

- kuuluu hyvinvointialueen toimintakentälle
- tukee hyvinvointialueen strategian, talousarvion toiminnallisten tavoitteiden tai hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden saavuttamista
- tukee, täydentää ja tekee yhteistyötä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluiden tai pelastuspalveluiden kanssa
- voi olla paikallista, seudullista tai koko hyvinvointialueen alueella tapahtuvaa.

Nykyisen avustusohjeen mukaan avustusmuodot ovat toiminta-avustuksia, kumppanuussopimuksia tai hankeavustuksia.

Tarve avustusohjeen päivittämiselle on tullut hallintosäännön muutosten myötä (aluevaltuusto 18.3.2025 § 17). Hallintosäännön 18 § mukaan hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta päättää järjestöjen toiminta-avustusten myöntämisestä talousarviossa päätetyn avustussumman ja aluehallituksen hyväksymien avustusohjeiden mukaisesti sekä hyväksyy vuosittain raportin avustusten käytöstä.

Avustusohjeen päivittämistä on käsitelty järjestö- ja seurakuntafoorumeissa 28.8.2025 ja kuntien järjestöyhdyshenkilöiden verkostossa 5.9.2025. Järjestöillä ja seurakunnilla ollut mahdollisuus kommentoida esitystä sähköisen alustan kautta. Järjestötoimijat kiinnittivät kommentissaan erityisesti huomiota seuraaviin asioihin:

- Järjestöavustusten vuosikellon toivotaan muutoksia siten, että haku toteutettaisiin loka-marraskuussa ja päätökset tehtäisiin joulukuussa.
- Kritiikkiä tuli erityisesti ehdotetuista tarkennuksista hyväksyttäviin kustannuksiin. Avustusohjeen valmistelussa on tarkasteltu kriittisesti avustusten kohdistumista tila- ja tarjoilukustannuksiin.

Kuntien järjestöyhdyshenkilöiden verkostossa keskusteltiin erityisesti järjestöille tarjottavista tiloista. Tunnistettu ongelma on että sekä kunnat että hyvinvointialue myöntävät avustusta toimintaan, josta osa kerätään tilavuokrana takaisin luoden ylimääräistä hallintoa.

Toisaalta maksuttomien tilojenkaan tarjoaminen ei aina ole mahdollista tai se on toiminnallisesti hankalaa.

Ehdotus järjestöavustusohjeen päivittämiseksi

Avustusohjeessa pyritään selkiyttämään moninaiselta järjestökentältä tulevien hakemusten käsittelyä. Aikaisemmin samassa hakuprosessissa on käsitelty pienten vapaaehtoisjärjestöjen sekä hyvinvointialueen palvelurakenteeseen kytkeytyvien keskeisten kumppanien toimintaa.

Uudessa avustusohjeessa käsitellään omina kokonaisuuksinaan yhteisöllisyyttä edistävä paikallistoiminta, järjestöissä tapahtuvat kokeilut ja kehittämistyö sekä kiinteästi palvelurakenteeseen kytkeytyvä toiminta.

Avustusohjeessa selkiytetään avustusten arvioinnin periaatteita sekä hyväksyttäviä kustannuksia. Tavoitteena on avustusrahojen vaikuttava käyttö alueen asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi.

Järjestöavustusohjeen hyväksyy aluehallitus.

Talous

Järjestöavustukset on huomioitu hyvinvointi ja kumppanuudet palvelualueen vuoden 2026 talousarviossa.

Vaikutusten ennakoarviointi

Erillinen liite

Toimivalta

Hallintosääntö 18 §

Esittelijä	Toimialajohtaja, sosiaali- ja terveystoimen Kallimo Kati
Päätösehdotus	Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta esittää asiaa edelleen aluehallituksen jatkokäsittelyyn. <u>Asian kokouksenkäsittely:</u> Asiaa kokouksessa olivat esittelemässä palvelujohtaja Nina Peränen ja järjestökoordinaattori Arto Lampila klo 15:23-15:56. Asian käsittelyn aikana Linda Pippuri saapui kokoukseen klo 15:31 ja oli asian käsittelyn aikana poissa klo 15:46-15:52.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Aluehallitus 07.10.2025 1400/02.01.01.00/2025	
Esittelijä	Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää hyväksyä järjestöavustusohjeen liitteen mukaisesti.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös